

Збірка «Поширення раритетних видів біоти України»

ПЕРШЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Запрошуємо Вас долучитись до збірки наукових публікацій, присвячених поширенню видів рослин, тварин та грибів, які знаходяться під охороною Червоної книги України, Резолюції 6 Бернської конвенції та офіційно затверджених регіональних охоронних списків.

Місія

Червона книга України є науковим виданням, що оновлюється кожні 10 років. Метою такого оновлення є уточнення відомостей про поширення рідкісних видів, необхідні заходи охорони, долучення нових видів або виключення таких, яким більше не загрожує зникнення. Можливість перегляду та оновлення Червоної книги України повинна забезпечуватись постійною роботою з вивчення рідкісних видів, а також моніторингом популяцій таких видів. Наразі на національному рівні моніторинг біорізноманіття не ведеться. У 2021 році Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України затвердило оновлені переліки видів, що включені до Червоної книги України (<https://bit.ly/3eGcgmu>). Відомості про поширення багатьох із нових видів переважною більшістю фахівців раніше спеціально не збирались і не публікувались Відтак, необхідний збір інформації про них.

Крім того, триває розбудова мережі Емеральд (Смарагдової мережі), що повинна поєднати охорону цінних природних територій в Україні з загальноєвропейськими процесами. Ця робота відбувається для видів, що включені до резолюції 6 Бернської конвенції та оселищ, що включені до резолюції 4 Конвенції. Безумовно, охорона видів Червоної книги і Бернської конвенції – взаємоінтегруються. Деякі види Червоної книги розглядаються як перспективні для розширення списків Конвенції і навпаки.

Окрема категорія регіонально рідкісних видів передбачає їх охорону на рівні областей. Переліки видів, що перебувають під регіональною охороною, затверджені обласними державними адміністраціями (переліки щодо тваринного (<https://cutt.ly/7Qei3AN>) і рослинного (<https://cutt.ly/AQei2g5>) світу). Наразі цей рівень збереження біорізноманіття практично не діє як внаслідок законодавчих прогалин, так і через відсутність систематизованих знань щодо поширення та стану популяцій регіонально рідкісних видів.

За задумом, ця збірка покликана допомогти здійснювати безперервний збір інформації про поширення рідкісних видів в Україні.

Збірка також продовжує розпочату раніше серію видань, спеціалізованих на публікації інформації про поширення рідкісних видів. У попередніх виданнях (<https://uncg.org.ua/tag/rdb/>) опубліковано понад 55 тис. записів про зустрічі рідкісних видів від 200 авторів, як фахівців так і аматорів.

Організаційний комітет / редакційна колегія

д.б.н., чл.кор. НАНУ, С.Л. Мосякін, директор Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАНУ

акад. НАНУ, Я.П. Дідух, Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАНУ

д.б.н. В.О. Харченко, Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена

д.б.н. А.А. Куземко, Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАНУ, Ukrainian Nature Conservation Group (UNCG)

д.б.н., проф. І.І. Мойсієнко, Херсонський державний університет, Факультет біології, географії і екології, UNCG

д.б.н., проф. О. Є. Ходосовцев, Херсонський державний університет, Факультет біології, географії і екології, UNCG

д.б.н. С.М. Панченко, начальник науково-дослідного відділу Гетьманського національного природного парку, UNCG

к.б.н. М.О. Зикова, Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України

к.б.н. В. А. Костюшин, Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАНУ

к.б.н. В.В. Кавурка, Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАНУ, Національний науково-природничий музей НАН України

к.б.н. Ю.К. Куцоконь, Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАНУ, UNCG

к.б.н. О.Д. Некрасова, Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАНУ, UNCG

к.б.н. М.Ю. Русін, Київський зоологічний парк, Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАНУ, UNCG

к.б.н. А.В. Мішта, Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАНУ, UNCG

О.І. Бронсков, Національний природний парк "Меотида"

к.б.н. М.Д. Бурлака, Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАНУ

О.В. Василюк, Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАНУ, UNCG

Умови участі

До збірки приймаються: повідомлення, що містять в табличному вигляді інформацію про зустрічі видів рослин, грибів та тварин, включених до Червоної книги, регіональних охоронних списків, а також Резолюції 6 Бернської конвенції. За бажанням авторів, таблиці можуть доповнюватися текстовою частиною з інформацією про умови перебування виявлених авторами видів, але матеріали без табличних даних прийматися не будуть. Мінімальний необхідний набір даних для знахідки: назва виду, географічні координати, дата, автор (приклад – у додатку). Для тварин важливо також зазначати чисельність та стать (по можливості). Додаткові дані – наприклад, популяційні, ценотичні, екологічні тощо – вітаються.

Перед включенням у збірку матеріали проходять рецензування. Збірка матиме ISBN та буде передана до всіх центральних та фахових наукових бібліотек.

Для забезпечення відкритості даних про біорізноманіття, усі надані знахідки раритетних видів будуть опубліковані у вигляді набору даних (датасету) у світовій базі біорізноманіття GBIF (із зазначенням авторства у вказаній вами афіліації). Подання матеріалів до збірки прирівнюється до згоди автора(ів) на таку публікацію, якщо окремо не зазначено інше. Посилання на публікацію в GBIF, буде окремо розіслане всім авторам із поясненням про правила цитування та відстеження посилань.

Участь у збірці – безкоштовна.

Збірка буде видана в електронному та друкованому вигляді. Всі автори отримають електронну версію видання. Друкована версія буде видана для поширення у бібліотеках, а також для авторів, хто бажає отримати її саме у друкованому форматі. Вартість друкованого примірника буде відповідати собівартості виготовлення (прогнозовано – до 100 грн). Питання, пов'язані з розсилкою друкованого примірника авторам будуть озвучені у другому інформаційному листі.

Для участі у збірці, на електронну пошту організаційного комітету слід направити матеріали не пізніше 1 листопада 2021 року на адресу **uncg.ua@gmail.com**.

Зразок оформлення публікації

Давидова Анастасія Олександрівна¹
Дзеркаль Вікторія Миколаївна²

¹Інститут ботаніки імені М.Г. Холодного НАН України, Київ
²Національний природний парк «Нижньодніпровський», Херсон

Рослини Червоної книги України на території НПП «Нижньодніпровський» (Херсонська обл.)

З метою інвентаризації видів вищих судинних рослин, уключених до Червоної книги України, у межах функціональних зон національного природного парку, використовуємо такі скорочення: ЗЗ – заповідна зона, ГЗ – господарська зона, ЗРР – зона регульованої рекреації, БЗ – ботанічний заказник; ос. – особини (кількість вказано приблизно ≈ або точно у випадку з малим числом особин).

Вид ¹	Місце знахідки ²	Координати у десятковій системі ³		Дата знахідки ⁴	Точність координат ⁵ , м	Додаткова інформація ⁶	Авторство знахідки
		широта	довгота				
<i>Anacamptis coriophora</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeonet M.W. Chase	Окол. с.Виноградне (ГЗ)	46.291377	32.95655	2017-05-16, 2018-05-20		9 ос.	Дзеркаль В.М., Пономарьова А.А.

Контакти організаційного комітету:

uncg.ua@gmail.com

0971000473

¹Назва виду зазначається латиною.

²Подається словесний опис розташування місця зустрічі.

³В разі, якщо відсутні GPS-координати, вирахувати їх можна засобами програми GoogleEarth, або завдяки онлайн-сервісу www.google.com.ua/maps/ (натиснувши курсором в місці знахідки, отримуємо внизу екрану спливаюче вікно із координатами в десятинній системі).

⁴Формат подання координат надається згідно до міжнародного стандарту ISO 8601: у випадку конкретної дати - "2017-05-22". Якщо відомо лише місяць спостереження, то записується "2017-05", якщо лише рік, то "2017". У випадку, коли вид спостерігався протягом певного діапазону дат, або перебуває в даній локації постійно протягом відомого періоду - "2017-05-22/29; 2017-05-16/07-12; 2005/2017". Якщо вид фіксувався в тому самому місці декілька разів, але з великою вірогідністю йдеться про різні особини (наприклад під час міграції), просимо вказати перелік всіх дат.

⁵В разі, якщо зазначена координата є приблизною, бажано вказати точність (наприклад, 100м, 1 км тощо)

⁶Для тварин подається інформація про статус перебування (розмноження, міграція, сезонні скупчення, зимівля тощо); чисельність, стать і вік, інші важливі відомості. Можна також додати посилання на фото, які опубліковані в інтернеті.